

FENT / Estefelé a szűk utcácskákat és kis tereket elárasztják a maszkok és a surrogó köpenyek. A kereskedelem – és persze a fantázia – teljes gőzzel beindul.

„Búcsú a hústól!”

A helyszín egy Szt. Márk tér melletti kicsi és szerény iroda Velencében, ahol nagy a sürgés-forgás. Éppen karnevál van, és Pierangelo Federici kommunikációs és marketingigazgató ebben a pillanatban öntötte rá a kávéját azokra az információs anyagokra, amelyeket az érdeklődő újságíróknak, szponzoroknak és turistáknak készült adni.

Folyamatosan csörög a telefon, Pierangelo ideges. Ő a karnevál marketingmenedzsere, nagy a felelőssége. Sürgősen le kell pakolnia íróasztalát, hiszen bármelyik pillanatban betoppanhat a tervezőgrafikus mappáival és vázlataival.

A karnevál (latin *carne vale* = búcsú a hústól; értsd: böjt) a nagyböjt előtti ünnep, melyet Velencében a 11. századtól ünnepelnek. A 18. század végén a szokás kihalt (valószínűleg Napóleon tiltotta be), de 1979-ben újjáéledt. Ekkor elkezdtek ismét kosztümöket varrni, maszkokat hordani és *commedia dell'arte* darabokat előadni. A velenceiek a karnevállal történelmük egy lebilincselő korszakát idézik fel, amikor maszkabálokat rendeztek a tereken és a csatornák szabdalta szűk utcákon, s az álarc takarásában bármi megtörténhetett.

„Nem volt nehéz kihasználni a karnevál lehetőségeit – mondja Pierangelo. – Mi, azaz a város, s főleg a turistairodák, gyorsan felismertük, hogy ez nagyszerű alkalom a város reklámozására. Előnye főképp az, hogy az év legalacsonyabb látogatottságú hónapjában is turistákat tudunk idevonzani. A február ugyanis az a hónap, amikor az utcák, a sikátorok és a boltok kasszái általában üresen konganak.

STRATÉGIA

Ahhoz, hogy egy cég berobbanjon a piacra, stratégiai gondolkodásra van szüksége, azaz tudatában kell lennie, hogy jelenbeli döntései és cselekedetei hogyan fogják meghatározni a cég jövőbeli sikerét.

A cégvezetőknek először ki kell dolgozniuk egy *általános kommunikációs stratégiát*, s csak utána tudnak hozzákezdeni érvrendszerük kialakításához, valamint az üzenetüket felépítő szövegek és képek megírásához és kiválogatásához. Az általános stratégia része a küldetés megfogalmazása, a marketingterv, a márkapítés, a kommunikációs feltételek és a kommunikációs terv.

KÜLDETÉS

A kis helyi lap, a nemzetközi telekommunikációs cég vagy a kulturális eseményt (velencei karnevált) szervező iroda a kezdetektől fogva a küldetésben megfogalmazottak figyelembevételével kell végezze tevékenységét.

A küldetés röviden elmagyarázza, miért jött létre a cég. Az újság helyi eseményekről akar beszámolni, a telekommunikációs cég kommunikációs rendszereket és mobiltelefonokat akar forgalmazni a világban, a karnevál pedig fel akarja lendíteni a helyi kereskedelmet néhány fagyos hétre.

A marketingmenedzsernek és a cégvezetésnek el kell döntenie, milyen forrásokból fog gazdálkodni, és hogyan fogja elérni a küldetésben megfogalmazott célokat.

MARKETINGTERV

A következő lépés a marketingterv, amelyben az alábbi pontok és kérdések szerepelnek:

A jelenlegi helyzet felmérése:

Hol tart jelenleg a cég?

Célok:

Mi a cég célja, és milyen messze van most tőle?

Marketingstratégia:

Hogyan lehet a célt elérni?

Ellenőrzés, értékelés, követés:

Mi az eredmény?

A jelenlegi helyzet felmérése

Ebben a felmérésben azt vizsgálják, hogy a kitűzött célok mennyiben felelnek meg a korszellemnek, a kulturális és gazdasági állapotoknak.

TERMÉKEK

A cég termékeit vagy szolgáltatásait alapos elemzésnek kell alávetni. A gyártás a lehető leggyorsabban folyik? Elégedettek fogyasztóink? Termékünk designja modern és egyedi? Az eladási mutatók lefelé vagy felfelé mennek?

TERJESZTÉS

A hatékony terjesztés kulcsfontosságú; nem szerencsés, ha a kereslet csak azért nincs kielégítve, mert a termék nem kapható. El kell gondolkodni az alternatív terjesztési csatornákon is, és azon, hogy vajon az on-line vásárlás jól működik-e?

KONKURENCIA

A cég menedzsmentjének folyamatosan rajta kell tartania szemét a konkurens cégeken. Mit csinálnak most, és mit terveznek a jövőben? Fel kell térképezni termékeiket, terjesztési csatornáikat és marketingtevékenységüket. Jobbak vagyunk, mint versenytársaink? Miben? Ezek megválaszolásához egészséges önkritikát kell gyakorolnunk.

De vajon versenytársaink valóban versenytársaink? A kérdés különösnek tűnhet. Nyilvánvaló, hogy egy chips-gyártó cégnek egy másik chips-gyártó cég, mellyel a tévéképernyőn és a sörözők asztalain küzd a piaci dominanciáért, konkurenciát jelent. De ugyanilyen fenyegetést jelenthetnek számára a *helyettesítő termékek*, például a pogácsa vagy a ropi, amelyek a chips-fogyasztást csökkenthetik.

A velencei karneválnak konkurenciát jelent a Riói karnevál? Aligha. A közelben vannak azonban az Alpok sípályái. Ezt a felismerést is számításba kell venni a marketing tervezésekor.

PÉNZÜGYI MEGFONTOLÁSOK

A pénzügyi lehetőségeket is a cég helyzetének figyelembevételével kell elemezni és megvizsgálni.

KÜLSŐ KÖRNYEZET

Az olyan külső tényezők, mint az aktuális trendek vagy a törvényi változások szintén befolyásolják a cégek működését. Nyitott szemmel kell járnunk, hogy képesek legyünk a változásokat megjósolni, felismerni és értékelni.

Természetesen a helyzetelemzésnek mindig kutatáson kell alapulnia, és a legjobb, ha ezt egy piackutató céggel végeztetjük el. Nehéz ugyanis észrevenni a problémákat, ha túl közel vagyunk hozzájuk. Az éves jelentések és a Google keresője értékes információkkal láthatnak el minket.

SWOT-analízis

A vállalkozás pillanatnyi helyzetét leggyakrabban a SWOT-analízis (magyarul GYELV-elemzés) segítségével szokták leírni, vagyis az erősségek (strengths), a gyengeségek (weakness), a lehetőségek (opportunities) és a veszélyek (threats) feltérképezésével. A SWOT betűszó e négy tényező angol neveinek kezdőbetűiből képződött, a magyar GYELV pedig ennek analógiájára, de a szavak sorrendjének felcserélésével.

Az első kettő a cégre fókuszál, az utóbbi kettő a környezetre, de mindegyiküknek a jelenlegi és a jövőbeli állapotokat kell leírniuk. Az elemzés őszinteséget és önkritikát követel (és hasznos lehet az üzleti életen kívül is, például házasságkor).

ERŐSSÉGEK

Egy cég erősségét általában könnyű felismerni; ez lehet egy egyedi termék vagy a jövőbeli trendek megérzésének képessége. De erősséget találhatunk ott is, ahol nem is gondolnánk, például tudás formájában (nyelvtudás), amelyet ki kell aknáznunk.

GYENGESÉGEK

Ezek sajnos minden cégnél jelen vannak, néha láthatóan, néha láthatatlanul. Fel kell ismernünk őket, és küzdenünk kell ellenük. Likviditási problémák esetén segítségünkre lehetnek a bankok, az ügyfélközponthoz szemlélet erősítésében pedig a munkaerő képzésével foglalkozó cégek.

LEHETŐSÉGEK

A nagy lehetőségek sokszor váratlanul adódnak. Például egy jelentős külföldi piac megnyílik, vagy a gazdaság erősödése teszi lehetővé a terjeszkedést.

VESZÉLYEK

Végezetül veszélyek fenyegethetnek: új vetélytársak jelenhetnek meg a színen, új törvények születhetnek, új előírások vagy megszorítások léphetnek életbe, vagy megváltozhatnak az igények. A gazdasági válságok, amelyeket pénzügyi elemzők előre jelezhetnek, szintén érintik a cégeket.

Pierangelo Federici velencei irodájában GYELV-elemzésük eredményeit a következőkben foglalja össze: „Az erősségek az embereknek nyújtott élményekben rejlenek, és a jövőbeli lehetőségek is ebből adódnak, ezek nyilvánvalóak. A gyengeségeket és a veszélyeket viszont a karnevál erőteljes növekedése és felszínesebbé válása rejti magában, ami néhány éve kezdődött. Nehéz egyensúlyozni a mennyiség és a minőség között.”

Célok

A marketingterv következő rubrikája a célokat tartalmazza, amelyek lehetnek általánosak (*stratégiaiak*) vagy megfogalmazhatnak gyakorlatiasabb feladatokat (*operatívak*).

Fontos, hogy a cég minden alkalmazottja ismerje e célokat, s így motivált legyen azok elérésében. Az értelmes (és talán még élvezetesnek is nevezhető) célok egyesítik a részvényeseket és alkalmazottakat, a főnököt és a beosztottakat.